

Inspraak rapportage

Concept-detailhandels-
en horecavisie

Inleiding

Op 22 juni 2021 heeft het college van B&W van Groningen de concept-visie Ruimte voor Retail vrijgegeven voor inspraak. Vervolgens lag de concept-horeca- en retailvisie Ruimte voor Retail van 1 juli t/m 11 augustus 2021 ter inzage.

Tijdens de inspraakperiode zijn 24 inspraakreacties ontvangen, die kunnen worden onderverdeeld in vier categorieën:

- Diverse ondernemers(verenigingen) en bewonersorganisaties uit de binnenstad
- Ondernemersverenigingen van wijkwinkelcentra en dorpscentra
- Supermarktorganisaties
- Vastgoedeigenaren en ondernemersverenigingen in perifere gebieden (Sontplein e.o. en Hoendiep / Peizerweg)

In de inspraakrapportage zijn alle inspraakreacties samengevat en is ook de gemeentelijke reactie daarop weergegeven. Waar er sprake is van wijziging van de definitieve visie ten opzichte van de concept-visie, is dat ook benoemd in de inspraakrapportage.

De inspraakreacties zijn gebruikt om het beleid op een aantal punten aan te scherpen en om voor een aantal onderwerpen definitieve keuzes te maken. Deze keuzes zijn verwerkt in de definitieve visie.

Leeswijzer

In deze inspraakrapportage is in een tabel de inspraakreactie per inspreker puntsgewijs samengevat en is per punt de gemeentelijke reactie weergegeven. Als de inspraakreactie heeft geleid tot een wijziging van de visie, is dat ook in de kolom 'gemeentelijke reactie' weergegeven. Eerst geven we de belangrijkste wijzigingen van de visie weer.

Wijzigingen van de visie

De belangrijkste wijzigingen in de definitieve visie betreffen de volgende thema's. We noemen hieronder per thema de belangrijkste zaken in het definitieve beleid.

Vestiging van de daghoreca in de binnenstad (paragraaf 5.6 van de visie)

Het huidige bestemmingsplan Binnenstad (2016) bevat een direct recht voor de vestiging van daghoreca binnen de bestemmingen Centrum 1 (o.a. Herestraat, Vismarkt, Grote Markt, Westerhaven) en Centrum 2 (belangrijkste aanloopstraten, zoals Zwanestraat, Oosterstraat). Primaire uitgangspunt is dat de daghoreca de winkelfunctie ondersteunt. De aanwezigheid van (dag)horeca in de binnenstad krijgt daarbij een steeds grotere waarde. Het aandeel daghoreca is weliswaar gegroeid, maar dit past ook bij de trend dat binnensteden verkleuren van koopcentra naar belevingscentra, waar ontmoeting en verblijf meer en meer centraal staan.

In een benchmark met andere steden (onder andere Utrecht, Breda en Eindhoven) is bovendien te zien dat in Groningen een vergelijkbare hoeveelheid horeca aanwezig is per inwoner. Daghoreca, die overigens vele facetten en verschijningsvormen kent, voegt daarbij waarde toe aan de aantrekkelijkheid en functiemix van de binnenstad. Belangrijk is dat de daghoreca niet concurreert met de reguliere (avond) horeca. Uitgangspunt is immers dat daghoreca ondersteunend is aan functies overdag (winkels, onderwijs, werken/kantoren, etc.).

Om te voorkomen dat daghoreca (verder) opschuift richting reguliere horeca moet het onderscheid ertussen scherper worden. We gaan daarom handhaven op de openingstijden (minimaal 4 dagen per week om 11.00 uur open), sluitingstijden (conform winkeltijdenverordening) en het verbod op het schenken van sterk alcoholische drank. Voor nieuwe daghorecazaken sluiten we het schenken van alcohol in zijn geheel uit. We verwachten dat het daarmee voor ondernemers minder interessant wordt om restaurant-achtige concepten te openen binnen de kaders voor daghoreca. Bestaande daghorecazaken die niet willen of kunnen voldoen aan de regels voor daghoreca, hebben de mogelijkheid om een omgevingsvergunningaanvraag te doen voor omzetting naar reguliere horeca.

Nachthoreca (zie paragraaf 4.2 van de visie)

De kwaliteit en rijkdom van de stad zit vooral in de diversiteit van de verschillende formules in de nachthoreca, die bovenregionale bekendheid geniet. Dit hoort bij de Groningse identiteit en maakt Groningen de uitgaansstad van het noorden. Avond- en nachthoreca is toegestaan in de daarvoor aangewezen gebieden (Grote Markt Zuidzijde ter hoogte van de Gelkingestraat tot en met de Poelestraat en Peperstraat). Deze clusters handhaven wij. Buiten deze clusters is verspreid nachthoreca aanwezig. Toevoeging van nachthoreca buiten de clusters is mogelijk, mits deze ontwikkeling passend is op de plek (vanuit overlast) en er sprake is van een kwalitatieve toevoeging aan het horeca-aanbod. Met KHN stellen we hiervoor een afwegingskader op. De functie nachthoreca willen we planologisch extra beschermen, door het niet meer mogelijk te maken om de functie nachthoreca bij recht te wijzigen (in bijvoorbeeld wonen).

Perifere clusters (paragraaf 4.7 en 5.4 van de visie)

Naast de binnenstad en wijkwinkel-/buurtcentra kent Groningen clusters voor perifere en grootschalige detailhandel, namelijk het Sontplein e.o. en Hoendiep/Peizerweg. Bij het faciliteren van nieuwe initiatieven geldt voor de perifere clusters dat complementariteit met de reguliere centra, in het bijzonder de binnenstad, onze voorwaarde is. Op de perifere clusters gaat het om doelgerichte aankopen, terwijl in de binnenstad beleving centraal staat. We willen leegstand in de reguliere centra voorkomen en leefbaarheid in de stad en dorpen op peil houden. Branches die wij als essentieel voor onze binnenstad en reguliere centra hebben aangemerkt, horen niet thuis in de perifere clusters. Hiermee beschermen we de binnenstad, die mede als gevolg van de coronacrisis onder druk staat.

De sinds 2011 ingezette lijn met de Structuurvisie Detailhandel 2011-2020 en het Masterplan Sontplein 2017 wordt grotendeels gecontinueerd. We zetten in op de ontwikkeling van zowel het Sontplein e.o. als Hoendiep/Peizerweg tot zelfstandig functionerende gebieden, met een eigen kwalitatief sterk profiel en complementair aan de binnenstad. Wel kiezen we ervoor om het onderscheid tussen het gebied Hoendiep en Peizerweg als dé woonboulevard, en Sontplein als hét retailpark voor grootschalige detailhandel vanaf 1.500 m² wvo (winkelvloeroppervlak), te versterken. In het bestemmingsplan voor het Sontplein is een limitatieve opsomming opgenomen van de toegestane branches en metrages. Aanvullend hebben we in het Masterplan Sontplein een aantal branches uitgesloten die we essentieel achten voor de binnenstad. Voor de woonbranche kiezen we voor verdere concentratie op Hoendiep/Peizerweg.

Bezorgeconomie (paragraaf 3.4 van de visie)

Mede door de coronacrisis en de recente komst van flitsbezorgsupermarkten in de binnenstad is de bezorgeconomie flink gegroeid. Deze draagt echter niet bij aan beleving, maar vooral aan gemak en heeft een negatief effect op de openbare ruimte, uitstraling van winkelstraten en verkeersveiligheid. We willen maatregelen nemen om deze negatieve effecten tegen te gaan. We zetten in op een verbod van stallen van bezorgfietsen en -scooters op basis van de APVG. En onderzoeken welke maatregelen we aanvullend kunnen nemen om de negatieve effecten op de openbare ruimte en andere gebruikers van de binnenstad te beperken. Bijvoorbeeld door de vestiging van bezorgfuncties uit het kernwinkelgebied (centrum1 en centrum2) planologisch te weren.

Wijkcentra (paragraaf 5.3 van de visie)

De (nieuwe) ontwikkelzones, Meerstad, Suikerzijde, De Held III, Stadshavens en Zernike Campus, worden ontwikkeld tot gemengde woon-werkzones. Waarbij in breder perspectief aandacht is voor passende voorzieningen, zoals detailhandel, horeca en hotels. Maar ook diensten, maatschappelijke voorzieningen en kantoren. Ook hier staan ‘nabijheid, voetganger, fietser en een prettige openbare ruimte’ centraal. Voor elke gebiedsontwikkeling is het van belang om rekening te houden met fasering. Voorzieningen moeten logisch kunnen meegroeien met een ontwikkeling, ook in de toekomst. In de visie leggen wij beleidsmatig vast dat we ruimte zien voor nieuwe economische voorzieningen in onze ontwikkelgebieden.

Om de maatschappelijke functie van centra te versterken, is het van belang om enkele solitaire supermarkten te verplaatsen. Enkele solitaire supermarktlocaties hebben geen meerwaarde voor de omgeving, maar veroorzaken juist overlast. Met name op verkeersgebied en druk op de openbare ruimte. En dat leidt tot grote negatieve effecten op het functioneren van supermarkten in bestaande buurt-, wijk- en dorpscentra. Deze supermarkten willen we in deze visie juist overeind houden en versterken. Uitgangspunt van deze visie is in principe geen verdere uitbreiding meer van solitaire supermarkten of supermarktclusters, buiten de aangewezen hoofdstructuur. Verplaatsing van solitaire supermarkten naar (bestaande of nieuwe) wijk- of buurtcentra behoort tot de mogelijkheden (indien ruimtelijk en verkeerskundig inpasbaar).

Supermarkten binnenstad

Het aantal supermarkten in de binnenstad is de laatste jaren toegenomen, daarnaast zijn en worden een aantal van deze supermarkten vergroot. Dat zorgt voor steeds meer druk op de openbare ruimte en onveilige verkeerssituaties, met name door laad- en losverkeer en geparkeerde fietsen. Doordat de supermarkten kiezen voor een maximaal winkelvloeroppervlak – ten koste van magazijnruimte – worden deze meerdere keren per dag bevoorrad met grote vrachtwagens. En zien we dat de binnenstad als een magazijn wordt gebuikt. Deze ontwikkeling willen we tegengaan.

Met uitzondering van kleinschalige mandjes-supermarkten (nader te bepalen grootte, bijvoorbeeld maximaal 300 m² wvo) willen we dat er in de binnenstad geen supermarkten meer worden toegevoegd. Ook niet door samenvoeging met aangrenzende panden. Dit nemen we mee in de actualisatie van het bestemmingsplan/omgevingsplan voor de binnenstad.

Overzicht ontvangen inspraak reacties

Nr.	Indiener	Pagina
1	GCC (Groningen City Club)	6
2	Ondernemersvereniging Ebbingekwartier	10
3	Ondernemers A-straat/Vereniging Westerkwartier	11
4	Baloe Big size fashion	11
5	Buurtvereniging Het A-Kwartier	12
6	Bewoners van de Grote Kromme Elleboog en de Turftorenstraat	15
7	Bewonersorganisatie HortusEbbinge	16
8	Dhr. Nieuwhof	16
9	Dhr. Boeschoten	17
10	Winkelcentrum Lewenburg	20
11	Winkelcentrum Paddepoel	22
12	Ondernemersvereniging Ten Boer	22
13	Aldi	23
14	Lidl Nederland GmbH	26
15	De Hoge Dennen	29
16	F. van der Heide / H.J. van der Heide	30
17	Alice Meins	31
18	Maripaan Groep	31
19	Aprisco Retail Parks III	33
20	Kennemerland Beheer	34
21	Bedrijvenvereniging West (WEST)	35
22	Meubelboulevard Hoendiep/Peizerweg	37
23	Bedrijvenvereniging Zuidoost	38
24	KHN (Koninklijke Horeca Nederland, afdeling Groningen)	39

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
1	GCC (Groningen City Club)	GCC uit haar zorgen over het proces van totstandkoming van de visie, mede door de timing van het proces (o.a. de inspraakperiode in de zomer) en de zorgen bij ondernemers vanwege het coronavirus. Tijdens bijeenkomsten heeft slechts een beperkte groep ondernemers zich uitgesproken en zijn belangrijke discussiepunten onvoldoende aan de orde gekomen.	<p>De beperkingen door het coronavirus in de afgelopen tijd maakte de afstemming met partijen uitdagender dan normaal. Daarvan zijn wij ons bewust. Toch hebben wij de ondernemers- en bedrijvenverenigingen op verschillende momenten in het proces betrokken bij de totstandkoming van de visie, zoals tijdens de brede bijeenkomst in februari 2020 en via de enquête in het najaar van 2020.</p> <p>Uit de ontvangen inspraakreacties zijn een aantal grote thema's /discussiepunten naar voren gekomen. Waar nodig zijn we hierover nog in gesprek gegaan en hebben we onze visie aangepast. Hierbij hebben we ook gesproken over het uitvoeringsprogramma.</p> <p>Ook na de vaststelling van het beleid blijven we met u in gesprek over het uitvoeringsprogramma en de uitvoering. Daarbij wisselen we graag met u van gedachten over hoe we de betrokkenheid van de individuele ondernemers kunnen verbeteren.</p>
		De concept-visie heeft volgens GCC een hoog beleidsmatig karakter. Er wordt gevraagd om snel te komen met een concreet uitvoeringsprogramma, die met ondernemers kan worden gedeeld.	Er is bewust voor gekozen om een algemene beleidsvisie voor de langere termijn op te stellen en hieraan een uitvoeringsprogramma toe te voegen met concrete maatregelen. Dit uitvoeringsprogramma zal regelmatig worden geactualiseerd. Het uitvoeringsprogramma wordt gelijktijdig met de visie aangeboden aan de gemeenteraad. De inspraakreacties en gesprekken met ondernemers-/bedrijvenverenigingen zijn gebruikt om deze aan te scherpen.

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
		GCC kan zich vinden in de uitgangspunten voor daghoreca, waarbij scherp gehandhaafd wordt op het verschil tussen daghoreca en reguliere horeca en de sluitingstijd op de feitelijke sluitingstijd van de winkels wordt gesteld (19.00 uur).	<p>In het beleid zetten we in op het vergroten van het onderscheid tussen daghoreca en reguliere horeca. Op basis van de inspraakreacties en gesprekken denken we dat we dit het beste bereiken door enerzijds streng te handhaven op de bestaande regels voor daghoreca (minimaal 4 dagen per week om 11.00 uur open, sluitingstijden conform winkeltijdenverordening en een verbod op het schenken van sterke drank). Anderzijds om voor nieuwe daghoreca alcohol geheel te verbieden, zodat het onderscheid tussen daghoreca en horeca-2-bedrijven wordt vergroot. En er een eerlijker speelveld ontstaat voor restaurants, bistro's en daarmee vergelijkbare horecabedrijven.</p> <p>Wijziging visie: In de tekst in de visie is de passage over 'scherpere handhaving op sluitingstijden van daghoreca' vervangen door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meer inzet op handhaving op openingstijden van daghoreca. Dit betekent dat daghoreca ook in de ochtend open moet zijn. Toename van horeca kan leiden tot de noodzaak van scherpere regels of beperking over, van, voor het toestaan van terrassen en uitstallingen. Hierbij dient voldoende openbare ruimte te worden behouden voor de voetganger. • Voor nieuwe daghoreca-zaken sluiten we het schenken van alcohol in zijn geheel uit. Dit versterkt het onderscheid tussen dag- en avondhoreca.

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
		GCC stelt dat nieuwe formules gericht op snelle toelevering van food en non-food producten en dienstverlening niet altijd een plek hoeven te hebben in het kernwinkelgebied. Mede door de druk op de openbare ruimte die zij veroorzaken. Er wordt gevraagd om duidelijke afspraken over het aantal van dit soort concepten. En in het beleid de ambitie op te nemen om mogelijkheden te verkennen om deze concepten planologisch te weren uit straten waar deze ongewenst zijn. Ook stelt GCC dat er duidelijke richtlijnen moeten worden opgesteld om dit soort concepten te toetsen aan de uitgangspunten voor de binnenstad van 'verblijven, ontmoeten en beleven'.	Ook wij zien dat de recente ontwikkelingen op het gebied van (flits-)bezorging een groot beslag leggen op de kwaliteit en toegankelijkheid van de openbare ruimte in de binnenstad en vinden dat ongewenst. We zetten in op handhaving bij overtreding van bijvoorbeeld de APVG of welstandsregels. En onderzoeken welke maatregelen we aanvullend kunnen nemen om de negatieve effecten op de openbare ruimte en andere gebruikers van de binnenstad te beperken. Bijvoorbeeld door aanvullende regels te stellen waaraan deze bedrijven moeten voldoen.
		GCC hecht veel waarde aan een verdere concretisering en voorzetting van de plannen voor het indelen van de binnenstad in sfeergebieden.	We hebben de uitwerking van de sfeergebieden als opgave benoemd in het uitvoeringsprogramma. We zien daarbij een belangrijke rol voor de ondernemers(verenigingen) om te zorgen voor breed draagvlak.
		GCC is geen voorstander van het in grote getalen laten vestigen van webshops in het kernwinkelgebied. Zij dragen niet bijdragen aan de aantrekkelijkheid van het winkelgebied en etalages worden ingezet als reclamebord voor een webwinkel of specifiek product.	Webwinkels met een winkelachtige uitstraling (showroom) en adviserende functies richting bezoekers (balie met afrekenmogelijkheid, bezoekenmogelijkheid) worden wel beschouwd als detailhandel en faciliteren we binnen de aangewezen centrumgebieden. Deze lijn is opgenomen in de visie.

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
		GCC is geen voorstander van het loslaten van de voorwaarden met betrekking tot metrages en branchering op het Sontplein. Anders voorziet zij een leegloop vanuit de Woonboulevard Groningen naar het Sontplein en een verdere vervaging van de grenzen tussen de binnenstad enerzijds en het Sontplein/Woonboulevard anderzijds.	De sinds 2011 ingezette lijn met de Structuurvisie Detailhandel 2011-2020 en het Masterplan Sontplein 2017 wordt grotendeels gecontinueerd. We zetten in op de ontwikkeling van zowel het Sontplein e.o. als Hoendiep/Peizerweg tot zelfstandig functionerende gebieden, met een eigen kwalitatief sterk profiel en complementair aan de binnenstad. Wel kiezen we ervoor om het onderscheid tussen het gebied Hoendiep en Peizerweg als dé woonboulevard, en Sontplein als hét retailpark voor volumineuze en grootschalige detailhandel, te versterken. Dat betekent dat we voor de woonbranche kiezen voor verdere concentratie op Hoendiep/Peizerweg. Op het Sontplein staan we in de woonbranche alleen woonwonderhuizen toe van minimaal 1.500m ² .
		GCC vraagt om in de tekst duidelijker op te nemen wat wordt bedoeld met de aanscherping van de eerder gemaakte beleidskeuzes voor het Sontplein.	Wijziging visie: Ten opzichte van de concept-visie is, mede naar aanleiding van de zienswijzen, de beleidslijn gewijzigd. In het kort zijn de volgende wijzigingen het meest relevant:
		GCC signaleert dat er een einde komt aan de trend in de retail van 'groot, groter, grootst', en ziet niet op voorhand de urgentie om te zoeken naar nieuwe uitbreidingsfasen voor het Sontplein in verband met een 'kwantitatieve behoefte'.	<ul style="list-style-type: none"> Het beleid zet niet in op een verdere verbreding van maatvoering en branchering op het Sontplein e.o. De huidige juridische situatie in het bestemmingsplan blijft uitgangspunt. Mede om te voldoen aan het uitgangspunt om de binnenstad duidelijk op nummer 1 te zetten. De complementariteit tussen Hoendiep/Peizerweg en Sontplein blijft behouden. Door vergelijkbaar met de huidige situatie op het Sontplein uitsluitend woonwonderhuizen vanaf 1.500 m² wvo toe te staan. Er is niet langer sprake van een gelijkschakeling. De kwantitatieve behoefte in doelgericht aanbod is gemeten door BRO. Afhankelijk van de aard en omvang van initiatieven wordt bezien welke locatie het meest geschikt is. Met dit beleid wordt aangestuurd op duidelijke voorwaarden per winkelgebied om de complementariteit te behouden.
		GCC heeft zorgen over de gelijkschakeling van Woonboulevard Hoendiep/Peizerweg en het Sontplein. En voorziet een directe negatieve invloed op zowel het Hoendiep/Peizerweg als de binnenstad van Groningen.	

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
		GCC stelt dat het toevoegen van kleinschalige detailhandel in de ontwikkeling van de Stadshavens, met tussen haakjes het woord 'mandjessupermarkt', potentieel op gespannen voet staat met het consistente beleid op het Sontplein. Omdat dit zou kunnen leiden tot onduidelijkheden of precedentwerking.	<p>Wij zien hier geen precedent voor het Sontplein. Omdat de mogelijkheid van een mandjessupermarkt in de Stadshavens is ingegeven door het beleidsdoel om te zorgen voor een fijnmazig boodschappen-aanbod. Daarbij past het toevoegen van kleinschalige detailhandel in nieuwe wijken en ontwikkelzones dicht bij huis.</p> <p>Wij maken een afwegingskader voor mandjessupermarkten, inclusief de nog te bepalen metrage grens. In onze afwegingen zullen we ook de bestaande supermarkten meenemen.</p>
		GCC uit haar zorgen over de toegankelijkheid van de binnenstad voor de retail- en horecaondernemers in de nabije toekomst. Omdat met de invoering van de nieuwe venstertijden (veelal kleinere) ondernemers worden beperkt in de mogelijkheden om naast de venstertijden in de avonduren de zaak te bereiken. GCC gaat graag in gesprek over de richtlijnen om te komen tot een non-bureaucratische werkwijze rondom het toekennen van ontheffingen aan winkeleigenaren.	Wij begrijpen dat er zorgen zijn over de nieuwe venstertijden. Met de ondernemers(verenigingen) maken we daarom goede afspraken over het ontheffingen-beleid voor ondernemers die afhankelijk zijn van leveringen buiten de venstertijden.
2	Ondernemersvereniging Ebbingekwartier	Ondernemersvereniging Ebbingekwartier dringt aan op overleg met de ondernemersvertegenwoordigers over de omgang met de flexibiliteit in beleid.	Het opstellen van het beleid en de inspraakperiode is de start van een doorlopend gesprek over het uitvoeringsprogramma en de uitvoering. Wij staan altijd open voor een gesprek over actuele ontwikkelingen en verbetermogelijkheden.
		Ondernemersvereniging Ebbingekwartier stelt dat de invulling van leegstaande panden niet altijd gezien wordt als een aanvulling op de straat. Genoemd voorbeeld is de Gorillas-winkel, waartegen handhavend opgetreden zou moeten worden.	Ook wij zien dat dergelijke invullingen van panden niet altijd bijdragen aan een kwalitatief aanbod in de winkelstraten. We onderzoeken momenteel hoe we meer grip kunnen krijgen op deze ontwikkelingen. Deze aanpak is tevens een belangrijk thema in het uitvoeringsprogramma.

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
3	Ondernemers A-straat / Vereniging Westerkwartier	De Ondernemers A-straat vragen aandacht voor de verkeersveiligheid: met borden aangeven dat het om een shared-space-gebied gaat en dat verkeer van rechts voorrang heeft, en handhaven en beperken van vergunningen voor 'spookrijden' (in relatie tot het eenrichtingsverkeer).	Deze visie gaat niet in op verkeersveiligheid. Uw opmerkingen zijn gedeeld met het Gebiedsteam
		De Ondernemers A-straat vragen om een fietsparkeerverbod om het parkeren van bezorgfietsen tegen te gaan.	Wij werken aan maatregelen om de overlast van de bezorgeconomie zoveel mogelijk in te perken.
		De Ondernemers A-straat vragen om handhaving van de venstertijden.	Met de inzet van ANPR-camera's organiseren we de handhaving vanaf medio 2022 effectiever, zodat de pakkans van overtreders wordt vergroot en de regels beter worden nageleefd. Tegelijkertijd blijft de inzet van toezichhouders op straat (Boa's), naast de inzet van ANPR-camera's, nodig om te controleren of er ook daadwerkelijk wordt geladen of gelost.
		De Ondernemers A-straat vragen om te kijken naar mogelijkheden om de overlast door wachtrijen (van bezorgers) bij (dag) horeca tegen te gaan.	Wij zien momenteel geen mogelijkheden om deze overlast te beperken.
4	Baloe Big size fashion	Inspreker wijst op de achteruitgang van de Oude Ebbingestraat door een aantal ontwikkelingen: Overlast/slechte toegankelijkheid door geparkeerde fietsen en gevaarlijk gedrag van bezorgers op elektrische fietsen. Er wordt gepleit voor het aanpakken van wildparkeren van fietsen binnen de diepenring: het aanwijzen van een aantal parkeerplaatsen voor fietsen van potentiële klanten en verder een parkeerverbod.	Het oplossen van de fietsparkeerproblematiek is een belangrijk onderdeel van onze binnenstadsaanpak. De afgelopen jaren zijn diverse maatregelen genomen om de overlast van het fietsparkeren in de binnenstad te beheersen. Zo is de Fietsenstalling Nieuwe Markt in 2019 geopend en openen we in de loop van 2021 de Fietsenstalling Grote Markt (onder Het Groot Handelshuis). De inzet van fietsstewards is de afgelopen tijd zeer succesvol gebleken, dus daar gaan we voorlopig mee door. Waar het kan breiden we stallingscapaciteit uit, zonder de openbare ruimte verder onder druk te zetten.

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
		De aanwezigheid van functies als sportscholen en bezorgsupermarkten. Deze passen niet bij de overige retail, veronaangenamen het bezoek aan de bestaande winkels en geven overlast door extra geparkeerde fietsen en afvalcontainers op de stoep. Er wordt voorgesteld om het bestemmingsplan te wijzigen zodat bezorgservices kunnen worden geweerd in de winkelstraten binnen de diepenring.	Ook wij zien dat een dergelijke invulling van panden niet altijd bijdraagt aan een kwalitatief aanbod in de winkelstraten. We onderzoeken momenteel hoe we meer grip kunnen krijgen op deze ontwikkelingen. Deze aanpak is tevens een belangrijk thema in het uitvoeringsprogramma.
5	Buurtvereniging Het A-Kwartier	Buurtvereniging Het A-Kwartier stelt dat bij de voorbereiding van de concept-visie niet is gesproken met bewoners en buurtvereniging.	Bewoners zijn via het Koopstromen-onderzoek en de enquête (inwonerspanel) in 2019 betrokken. Er zijn twee brede bijeenkomsten georganiseerd (februari 2020, november 2020) waarin iedereen de mogelijkheid heeft gehad om te reageren.
		Buurtvereniging Het A-Kwartier vraagt wat de status zal zijn van de nota in relatie tot andere beleidsvisies en wettelijke bepalingen.	De Omgevingsvisie beschrijft de ontwikkelingen en ambities voor de fysieke en sociale leefomgeving. Deze detailhandels- en horecavisie geeft een uitwerking van de ambities voor de detailhandel en horeca en de visie is op te vatten als een thematisch programma binnen de nieuwe Omgevingsvisie. De genoemde ambities en ontwikkelingen zullen worden opgenomen in het Omgevingsplan. De Retailvisie is daarmee het primaire toetsingskader voor nieuwe initiatieven in de retail.
		Buurtvereniging Het A-Kwartier vraagt om een begrippenlijst en het consequent hanteren van de begrippen in de tekst.	Ook wij vinden eenduidigheid van begrippen in de visie belangrijk. In de definitieve visie hebben we het gebruik van begrippen gecontroleerd en waar nodig aangepast. Ook is een begrippenlijst toegevoegd. Wijziging visie: In Bijlage 1 van de visie is een begrippenlijst opgenomen.
		Buurtvereniging Het A-Kwartier mist aandacht voor de markten en ambulante handel. Tevens wordt betreurd dat er in de binnenstad geen alternatieve locatie is gevonden voor de regionale markt (voorheen op Harmonieplein).	In de definitieve visie is een passage over de warenmarkt opgenomen. Deze visie gaat niet in op de warenmarkt en de ambulante handel, wel is in de visie een verwijzing naar de warenmarkt opgenomen.

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
		Buurtvereniging Het A-Kwartier vraagt om een bestuurlijke visie op het gebruik van de fysieke ruimte in de binnenstad door de Rijksuniversiteit.	Het gebruik van de fysieke ruimte in de binnenstad door de Rijksuniversiteit is geen onderdeel van het detailhandels- en horecabeleid.
		Buurtvereniging Het A-Kwartier mist aandacht voor de prostitutie als bedrijfstak.	Prostitutie valt niet onder het detailhandels- en horecabeleid. Hiervoor verwijzen wij u naar prostitutiebeleid 2016/evaluatie 2018.
		Buurtvereniging Het A-Kwartier mist aandacht voor alternatieve verblijfsaccommodaties (anders dan hotels en B&B's).	In 2020 hebben we enkele uitgangspunten opgenomen in het 'Kaderdocument Overnachtingenmarkt en short stay 2020'. De uitgangspunten hierin maken integraal onderdeel uit van de visie. De uitwerking is onderdeel van het uitvoeringsprogramma dat bij deze visie hoort.
		Buurtvereniging Het A-Kwartier stelt dat er beperkingen zijn aan de (economische) groei in de binnenstad (winkel- en horecafuncties). En dat deze groei moet worden afgewogen tegen andere functies zoals wonen.	De binnenstad is de plek waar we ruimte willen bieden aan bovenregionale economische functies. We willen deze groei afwegen tegen andere functies zoals wonen. In de visie is als uitgangspunt opgenomen: <ul style="list-style-type: none"> Voor de binnenstad liggen kansen om zich te herpositioneren: van winkelgebied naar verblijfsgebied met een combinatie van functies, waaronder winkels, horeca, leisure, ambachten, werken en wonen. Binnen het kernverblijfsgebied zijn in de plint uitsluitend publieksfuncties mogelijk, zoals detailhandel, horeca en diensten. Wonen (in de plint) of bedrijven worden hier expliciet niet toegestaan. Buiten het kernverblijfsgebied wordt een bredere functiemix voorzien en zijn de juridische mogelijkheden breder. Hier zijn wel bedrijven en beperkt wonen (onder voorwaarden in de plint) toegestaan.
		Buurtvereniging Het A-Kwartier vindt het onwenselijk dat vrijkomende winkelruimte wordt ingevuld met internet-services, bezorgdiensten en daghoreca, vanwege de mogelijk negatieve gevolgen voor de binnenstad (verkeer, parkeren).	Ook wij zien dat dergelijke invulling van panden niet altijd bijdragen aan een kwalitatief aanbod in de winkelgebieden. We onderzoeken momenteel hoe we meer grip kunnen krijgen op deze ontwikkelingen. Deze aanpak is ook een belangrijk thema in het uitvoeringsprogramma.

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
		Buurtvereniging Het A-Kwartier stelt dat bij de vaststelling van de beschikbare ruimte voor supermarkten moet worden uitgegaan van de winkelbehoeften van de bewoners van de binnenstad, en niet van de behoefte aan ruimte voor bezoekersvoorzieningen.	Het aantal supermarkten in de binnenstad is de laatste jaren toegenomen, daarnaast zijn en worden een aantal van deze supermarkten vergroot. Dat zorgt voor steeds meer druk op de openbare ruimte en onveilige verkeerssituaties, met name door laad- en losverkeer en geparkeerde fietsen. Dit willen wij tegengaan en daarom onderzoeken wij welk instrumentarium hiervoor nodig is.
		Buurtvereniging Het A-Kwartier stelt dat internetwinkelen geen positief effect zal hebben op de ontmoetingsfuncties van de binnenstad en dat aan de combinatie van fysiek en digitaal winkelen paal en perk moet worden gesteld. Dit zou met name leiden tot op- en afhalen zonder een langduriger verblijf in de binnenstad.	Veel winkeliers, ook de zelfstandige ondernemers, hanteren een omnichannel strategie, waarbij de fysieke winkel en alle (social) mediakanalen sterk met elkaar verweven zijn. Veel winkeliers zien de combinatie van fysiek en online als een voorwaarde om te kunnen voortbestaan. Een omnichannel strategie leidt tot allerlei vormen van klantengedragen services, maar hoeft niet per se te leiden tot een kort verblijf in de binnenstad. Zo ontstaan er steeds meer concepten waar consumenten producten kunnen testen/uitproberen en het product later thuis kunnen laten bezorgen.
		Buurtvereniging Het A-Kwartier vraagt aandacht voor bezorg- en besteldiensten die in opdracht van andere ondernemingen werken. Er wordt gesteld dat er geen reden is om dergelijke ondernemingen in de binnenstad te vestigen.	We zien dit als onderdeel van onze aanpak bezorgeconomie, zoals opgenomen in het uitvoeringsprogramma.
		Buurtvereniging Het A-Kwartier stemt op voorhand niet in met een eventuele mogelijkheid dat bezorg- en besteldiensten zich in het ontwikkelgebied van de Turftorenstraat, de A-Kerkstraat en de Kromme Elleboog kunnen vestigen.	We zien dat de groei van de bezorgeconomie negatieve effecten heeft op het gebruik van de openbare ruimte en verkeersveiligheid. Dit nemen wij mee als onderdeel van onze aanpak bezorgeconomie, zoals opgenomen in het uitvoeringsprogramma.

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
		Buurtvereniging Het A-Kwartier staat achter het impliciete voornemen om geen voortgaande nachthoreca-ontwikkeling mogelijk te maken in de Kromme Elleboog.	Binnen het kernuitgaansgebied zien we dat nachthoreca (categorie 3 en 4) zich rondom de Grote Markt ZZ t.h.v. Gelkingestraat tot en met de Poelestraat en Peperstraat concentreert. Daarbuiten is het niet uitgesloten. Mits de bestemming van het perceel deze categorie van horeca toestaat, het kwaliteit toevoegt en er nadrukkelijk rekening wordt gehouden met de effecten op omwonenden.
		Buurtvereniging Het A-Kwartier vindt dat voorkomen moet worden dat aan de Diepenring te veel (dag)horeca komt.	We zien behoefte aan en ruimte voor meer vormen van horeca (m.u.v. nachthoreca). Niet alleen in de binnenstad, maar ook daarbuiten in de entreegebieden rondom het centrum. Over de juiste plek en de juiste vorm van horeca gaan we het komende jaar in gesprek met betrokkenen.
		Buurtvereniging Het A-Kwartier stelt dat een mogelijke herbesteding in aanloopstraten niet ten koste mag gaan van de woonbestemmingen en de daarmee verband houdende bescherming van de leefbaarheid voor de bewoners. De Buurtvereniging wil graag weten welke straten onder de kwalificatie aanloopstraat vallen.	Detailhandel en horeca is specifiek bestemd in het bestemmingsplan en hoofdzakelijk geconcentreerd in de centrum-1- en centrum-2-gebieden.
6	Bewoners van de Grote Kromme Elleboog en de Turftorenstraat	Bewoners van de Grote Kromme Elleboog en de Turftorenstraat stellen dat het opvallend is dat de bewoners en wijkvereniging van de binnenstad niet zijn betrokken bij het proces rondom de visie. De relatie met het beleid voor het A-Kwartier als stedelijk woongebied wordt gemist.	Bewoners zijn via het Koopstromen-onderzoek en de enquête (inwonerspanel) in 2019 betrokken. Er zijn twee brede bijeenkomsten georganiseerd (februari 2020, november 2020) waarin iedereen de mogelijkheid heeft gehad om te reageren.
		Er wordt gesteld dat het niet duidelijk is hoe de aanstaande herinrichting van de Turftorenstraat, Grote Kromme Elleboog en A-Kerkstraat zich verhoudt tot de aanduiding van dit gebied als ontdekzone. De bewoners vrezen dat de bezorgeconomie en door fiets-parkeeroverlast worden verplaatst van de winkelstraten naar de gebieden in de binnenstad waar de woonfunctie centraal staat.	Detailhandel en horeca is specifiek bestemd in het bestemmingsplan en hoofdzakelijk geconcentreerd in de centrum-1- en centrum-2-gebieden. We zien dat de groei van de bezorgeconomie negatieve effecten heeft op het gebruik van de openbare ruimte en verkeersveiligheid. Dit nemen wij mee als onderdeel van onze aanpak bezorgeconomie, zoals opgenomen in het uitvoeringsprogramma.

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
		Er wordt gesteld dat de mobiliteitsvisie 'Groningen goed op weg' en het discussiestuk 'Ruimte voor Retail' sectorale nota's zijn en input zouden moeten vormen voor de actualisatie van de binnenstadsvisie.	Dat klopt. De thema's uit de mobiliteitsvisie en deze visie komen terug in de binnenstadsvisie, specifiek voor het gebied van de binnenstadsvisie.
7	Bewonersorganisatie Hortus Ebbinges	Bewonersorganisatie HortusEbbinges dringt aan op het tegenhouden of verminderen van de verdere ontwikkeling van de bezorgeconomie in hun buurt, met name de Nieuwe Ebbingestraat.	We zien dat de groei van de bezorgeconomie negatieve effecten heeft op het gebruik van de openbare ruimte en verkeersveiligheid. Dit nemen wij mee als onderdeel van onze aanpak bezorgeconomie, zoals opgenomen in het uitvoeringsprogramma.
		Bewonersorganisatie HortusEbbinges stelt dat winkelgebied De Beren stedenbouwkundig en verkeerskundig gezien problematisch is. Bewoners ervaren veel overlast van m.n. scooterverkeer, ook door het Ebbingekwartier. Er wordt gepleit voor aanpassing van het verkeersknooppunt Nieuwe Ebbingestraat-Boterdiep-Korreweg.	Deze visie gaat niet in op verkeersveiligheid, maar de opmerkingen zijn wel gedeeld met het Gebiedsteam.
8	Dhr. Nieuwhof	De inspreker is kritisch op het gegeven dat het schrijven van de nota is uitbesteed.	De gemeente heeft een onafhankelijk onderzoeksbureau ingeschakeld om onderzoek uit te voeren naar detailhandel en horeca, de bijeenkomsten te leiden als onafhankelijke partij en de visie op papier te zetten en te adviseren in bepaalde keuzes. Het uiteindelijke beleid is opgesteld door de gemeente.
		De inspreker pleit ervoor om het OV (weer) te richten op het centrum.	Deze visie gaat niet in op het OV.
		De inspreker mist in de nota aandacht voor het klimaat, warenmarkt, bussen, parkeergarages, RUG & studenten en bovenal de beleving van de stad.	Deze visie gaat over horeca en retail. De integrale visie op de binnenstad is te vinden in de binnenstadsvisie.
		De inspreker stelt dat Kwantum ten onrechte als verdwenen speler is genoemd in figuur 3.8.	Dat klopt. Deze figuur is niet meer opgenomen in de definitieve visie.

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
9	Dhr. Boeschoten	Inspreker stelt dat er meer aandacht moet zijn voor de (borging van de leefbaarheid voor) centrumbewoners en woonfunctie in de binnenstad.	Deze visie gaat over horeca en detailhandel. De integrale visie op de binnenstad is te vinden in de binnenstadsvisie. Uw opmerking is gedeeld met het Gebiedsteam.
		Inspreker stelt dat er meer moet worden ingezet op kwaliteit in plaats van kwantiteit.	Kwaliteit is een belangrijk uitgangspunt in de visie. We zetten in op een uniek en divers aanbod, lokaal ondernemerschap en kwaliteit (van de openbare ruimte) in winkelgebieden. In de visie is opgenomen dat bij plantoetsing expliciet aandacht dient te zijn voor de leefbaarheid. Te veel van hetzelfde voegt geen kwaliteit toe aan gebieden. Het gaat om een goede balans.
		Inspreker stelt dat het voor de leefbaarheid goed zou zijn als er meer achterterreinen aangewezen worden als tuin/groen, desnoods met afbraak van door de ontwikkelingen overbodig geworden uitbouwen achter panden.	Deze visie gaat over horeca en detailhandel. Uw opmerking is gedeeld met het Gebiedsteam.
		Inspreker stelt dat in figuur 3.9 een pijl voor de bewoners ontbreekt: zij dragen de binnenstad meer dan bezoekers of winkeleigenaren.	1 van de 3 pijlen is de consument. Hiermee worden nadrukkelijk niet alleen bezoekers van buiten bedoeld, maar juist ook bewoners in de binnenstad en omgeving. Consument = bewoners én bezoekers.
		Volgens inspreker is het essentieel dat de nachthoreca geconcentreerd is in Poelestraat, Peperstraat en Grote Markt. De losse kroegen erbuiten zouden te veel ruimte krijgen.	Binnen het kernuitgaansgebied zien we dat nachthoreca (categorie 3 en 4) zich rondom de Grote Markt ZZ t.h.v. Gelkingestraat tot en met de Poelestraat en Peperstraat concentreert. Daarbuiten is het niet uitgesloten mits de bestemming van het perceel deze categorie van horeca toestaat, het kwaliteit toevoegt en er nadrukkelijk rekening wordt gehouden met de effecten op omwonenden.
		Inspreker vraagt waarom er geen aparte kleurcode voor de nachthoreca is op de retail structuurkaart voor de binnenstad.	Op de retail structuurkaart maken wij geen onderscheid in de verschillende horeca categorieën.

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
		Er wordt gevraagd wat het verschil is tussen het ruimte geven aan de nachthoreca op specifieke plekken (Poele-, Peperstraat en noordzijde Gelkingestraat) en het gegeven dat er ook sprake is van nachthoreca in de Ellebogen.	Binnen het kernuitgaansgebied zien we dat nachthoreca (categorie 3 en 4) zich rondom de Grote Markt ZZ t.h.v. Gelkingestraat tot en met de Poelestraat en Peperstraat concentreert. Daarbuiten is het niet uitgesloten mits de bestemming van het perceel deze categorie van horeca toestaat, het kwaliteit toevoegt en er nadrukkelijk rekening wordt gehouden met de effecten op omwonenden.
		Inspreker stelt dat er onvoldoende wordt gestuurd op de relatie tussen ondernemerschap en openbare ruimte; het ontbreekt aan een samenhangend terrassen-, uitstallingen- en fietsparkeerbeleid ten aanzien van de openbare ruimte.	Deze visie gaat over horeca en detailhandel. De integrale visie op de binnenstad is te vinden in de binnenstadsvisie.
		Inspreker stelt dat terrassen aan de straatzijde van een horecapand dienen te liggen, en op daken en aan de binnenkant van bouwblokken niet moeten worden toegestaan.	Deze visie doet geen uitspraken over waar wel of geen terrassen zijn toegestaan. In de 'Beleidsregels horecaterrassen gemeente Groningen 2021' zijn deze opgeschreven.
		Inspreker stelt dat het ruimte bieden aan kleinschalige hotels niet goed is voor de stad en slecht voor de volkshuisvesting, omdat het de wijziging van wonen naar hotels zou faciliteren.	Voor vestiging van nieuwe hotels op vermelde en andere locaties is een toetsingskader met richtinggevende criteria wenselijk. Mede door de vele aanvragen moeten nieuwe hotels hun initiatieven overtuigend en onderbouwd motiveren. Voor nadrukkelijk kleinschalige hotelconcepten, B&B, etc. (max. 10 kamers) is maatwerk nodig.
		Inspreker stelt dat als er teveel (dag-) horeca is, een winkelstraat als de Stoeldraaierstraat onaantrekkelijk wordt voor winkelend publiek.	Er ligt een opgave om recreatief winkel-aanbod zoveel mogelijk te concentreren op de meest kansrijke locaties. (Aanloop)straten en delen van de binnenstad verkleuren naar gemengdere gebieden waar naast detailhandel meer ruimte is voor horeca, diensten, leisure, culturele belevingsconcepten en werken, onderwijs en zorg. Daarbij is ruimte voor flexibiliteit, en tegelijkertijd het behouden van de juiste balans tussen functies, een belangrijk aandachtspunt.

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
		De inspreker stelt: zorg voor relevante horeca in de perifere centra.	Het beleid is gericht op concentratie van horeca in de binnenstad. In perifere centra willen we alleen ondersteunende horeca toestaan, om een (verkeers-)aantrekkelijke werking te voorkomen. Uitgangspunt van de visie is dat de horeca op perifere centra beperkt kan meegroeien met het winkelaanbod.
		De inspreker vraagt of het begrip 'kernverblijfsgebied' (paragraaf 5.2) overeenkomt met het begrip 'kernzone' (figuur 4.3). En zo ja, wordt er gevraagd of de uitspraak dat buiten het kernverblijfsgebied beperkt wonen is toegestaan, betekent dat de gemeente bewoners weg wil hebben uit de binnenstad?	Deze termen komen inderdaad overeen. Binnen het kernverblijfsgebied is wonen (in de plint) niet toegestaan om dit gebied zo aantrekkelijk mogelijk te maken voor de consument met publieksfuncties (detailhandel, horeca, diensten). Op de verdieping is wonen wel toegestaan, dus bewoners worden niet weggejaagd uit de binnenstad.
			Buiten het kernverblijfsgebied wordt een bredere functiemix voorzien. Hier is wel wonen toegestaan (onder voorwaarden in de plint). De toevoeging 'beperkt' gaat over het beperkt toestaan van wonen in de plint. Op de verdieping is wonen toegestaan.
			Bovendien: bestaande rechten worden gerespecteerd. Bovenstaande uitgangspunten gelden voor nieuwe initiatieven.
		Inspreker stelt dat in paragraaf 6.1 bij de uitspraak dat de dialoog tussen gemeente en marktpartijen structureel gecontinueerd dient te worden, bewoners en bewonersorganisaties hieraan toegevoegd zouden moeten worden.	We streven ernaar met alle belanghebbenden in gesprek te blijven, dus ook met bewoners en bewonersorganisaties.
		Inspreker merkt op dat er in de concept-visie 2 definities voorkomen van daghoreca. Enerzijds openingstijden die volgens de Winkeltijdenwet zijn toegestaan (paragraaf 2.3). Anderzijds handhaving op de sluitingstijden van daghoreca, door deze te koppelen aan de feitelijke sluitingstijden van winkels (19.00 uur) (paragraaf 5.6). En indien de tweede definitie geldt, vraagt de inspreker wat het referentiegebied is: de straat een huizenblok of de hele binnenstad?	Wij hebben gekozen als definitie voor daghoreca: een horecabedrijf dat ondersteunend is aan de detailhandel. In hoofdzaak gericht op het verstrekken van kleinere maaltijden, geringe eetwaren en niet-alcoholische dranken. Geopend in overeenstemming met de winkelsluitingstijdenwet en minimaal 4 keer open om 11.00 uur.

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
10	Winkelcentrum Lewenborg	Winkelcentrum Lewenborg vindt dat in de visie weinig aandacht is voor de wijkwinkelcentra en daardoor een aantal zaken onvoldoende aan de orde komen.	In de visie worden de algemene uitgangspunten voor de winkelgebieden benoemd. Waar sprake is van concrete acties en maatregelen in de winkelcentra, worden deze opgenomen in het uitvoeringsprogramma.
		Concentreer winkels bij bestaande centra en beperk de uitbreiding van de VVO tot een minimum. Dit maakt krachtige centra met goede winkels en biedt veel werkgelegenheid.	Het beleid is gericht op het versterken en ontwikkelen van krachtige wijkcentra. Doel is het fijnmazige netwerk van boodschappen-aanbod te behouden en te versterken. Afhankelijk van de ontwikkeling in specifieke buurten wordt ingezet op behoud of versterking van het voorzieningenaanbod, zoveel mogelijk geconcentreerd in een centrumgebied (in beginsel geen nieuwe solitaire vestigingen). Als er sprake is van een initiatief om het winkelvloeroppervlak van het winkelcentrum uit te breiden, zal dat wettelijk getoetst moeten worden aan de Ladder voor duurzame verstedelijking. De kwantitatieve en kwalitatieve behoefte moet worden aangetoond en de effecten op de leegstand moeten aanvaardbaar zijn. Op basis hiervan wordt bekeken in hoeverre uitbreiding wel/niet mogelijk is. Op voorhand maximeren van de winkelruimte is niet gewenst, omdat dit eventuele modernisering kan tegengaan en maatwerk onmogelijk maakt. Bovendien heeft dit onwenselijke juridische consequenties (Dienstenrichtlijn).
		Zorg voor een goede/veilige infrastructuur rond de centra zodat deze goed bereikbaar zijn en blijven.	Dit detailhandel- en horecabeleid is sectoraal beleid en dus voornamelijk gericht op de detailhandel en horeca. Deze functie is in het kader van deze visie niet specifiek onderzocht. Wel benadrukken we dat in een toekomstbestendig stadsdeel-/wijkcentrum de randvoorwaarden, waaronder parkeren en bereikbaarheid op orde dienen te zijn.

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
		Kijk naar optimalisatie van de parkeer-gelegenheden met voldoende laadpalen voor auto en/of fiets.	Dit detailhandel- en horecabeleid is sectoraal beleid en dus voornamelijk gericht op de detailhandel en horeca. Deze functie is in het kader van deze visie niet specifiek onderzocht. Wel benadrukken we dat in een toekomstbestendig stadsdeel-/wijkcentrum de randvoorwaarden, waaronder parkeren op orde dienen te zijn.
		Verzorg de buitengebieden rond de centra (schoon, onkruidvrij, sneeuwvrij, etc).	Verhoging van het BORG-niveau is een beleidskeuze die stadsbeheer moet maken, waarvoor financiering ter afweging is door de gemeenteraad. We zullen dit verzoek inbrengen bij stadsbeheer.
		Kies voor het openhouden van de verschillende burgerloketten in de wijken zodat bewoners hun zaken lokaal kunnen regelen.	Bij de winkelgebieden liggen kansen om op een andere manier de ontmoetingsfunctie te organiseren, waar naast winkels ook andere (sociale) functies een plek kunnen krijgen. Uw opmerking delen wij met het Gebiedsteam.
		Ga in gesprek met de eigenaren van de winkelcentra zodat er samen kan worden opgetrokken bij mogelijke vernieuwingen.	In het Uitvoeringsprogramma willen wij hierin voorzien door het opzetten van een werkgroep wijkwinkelcentra, waarin informatie en kennis gedeeld kan worden.
		Betrek de bewoners structureel bij het opstellen van plannen in hun omgeving.	We streven ernaar met alle belanghebbenden in gesprek te blijven, dus ook met bewoners en bewonersorganisaties.
11	Winkelcentrum Paddepoel	Winkelcentrum Paddepoel mist in de visie aandacht voor de geplande aanpak van het winkelcentrum.	We zijn als gemeente (nauw) betrokken bij de plannen voor de aanpak van het winkelcentrum door de vereniging van eigenaren CVVE. We delen de ambities van CVVE. Paddepoel is benoemd als één van de drie locaties voor concentratie van recreatief winkelaanbod. Beleidsmatig wordt flexibiliteit geboden voor mogelijke kwantitatieve en kwalitatieve initiatieven die positief kunnen bijdragen aan het versterken van Paddepoel. Deze worden op basis van maatwerk beoordeeld.
		Winkelcentrum Paddepoel verzoekt om samen te kijken naar oplossingen voor het betaald parkeren.	Wij nemen uw verzoek graag aan en hebben dit gedeeld met de betrokken collega's binnen het Gebiedsteam.

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
		Winkelcentrum Paddepoel vraagt aandacht voor de bereikbaarheid i.v.m. de toenemende drukte en wegwerkzaamheden.	Dit detailhandel- en horecabeleid is sectoraal beleid en dus voornamelijk gericht op de detailhandel en horeca. Deze functie is in het kader van deze visie niet specifiek onderzocht. Wel benadrukken we dat in een toekomstbestendig stadsdeel-/wijkcentrum de randvoorwaarden, waaronder parkeren en bereikbaarheid op orde dienen te zijn.
12	Ondernemersvereniging Ten Boer	De ondernemersvereniging van Ten Boer benoemt de volgende zaken: <ul style="list-style-type: none"> Een wens is de concentratie van het winkelaanbod naar het Koopmansplein; er is behoefte aan manieren om hier op te kunnen sturen. Groei van het inwonertal in Ten Boer (woningbouw) zal een gunstig effect hebben op de potentie van de retail en horeca in het dorp. De versterkingsopgave vertraagt het proces van herinrichting/verbetering openbare ruimte van het Koopmansplein. Er is behoefte aan een betere zichtbaarheid/routing naar het Koopmansplein vanaf de Rijksweg. Toerisme/recreatie kan een kans zijn voor de horeca en retail in het dorp, bijvoorbeeld in de vorm van camperplaatsen. 	Onze ambitie is het behoud van een aantrekkelijk hart met voorzieningen in Ten Boer passend bij het draagvlak en ten gunste van de leefbaarheid. Het 'dorpse' en eigen karakter dient ook in het aanbod behouden te blijven. Er moet aandacht zijn voor de kwaliteit en aantrekkelijkheid van de openbare ruimte. Wij herkennen de door de ondernemersvereniging gemaakte opmerkingen en hebben deze gedeeld met het Gebiedsteam en de projectleider.
13	Aldi	Aldi wijst erop dat in bestaande centra ruimte moet zijn of worden gemaakt voor verplaatsing van ongewenste en structuurversturende verspreide winkels.	Eén van de ambities in het beleid is de sanering van ongewenste en structuurversturende verspreide winkels. Waar zich kansen voordoen, zoeken we deze ruimte en nemen we dit mee bij de ontwikkeling van winkelcentra. De gemeente gaat op basis van maatwerk om met initiatieven die een positieve bijdrage kunnen leveren aan bestaande centra. Als er geen directe ruimte is binnen het winkelcentrum, zijn locaties tegen het winkelcentrum aan en/of transformatielocaties bespreekbaar. Mits ze een positieve bijdrage leveren aan het centrum.

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
		Aldi pleit ervoor om de discounter planologisch een status aparte te geven. En meer mogelijkheden te bieden om zich buiten de reguliere centra te vestigen, omdat zij ook klanten van buiten de stad trekken.	Juridisch is het niet mogelijk in het bestemmingsplan om onderscheid te maken tussen discounters en fullservice supermarkten. Daarom is ervoor gekozen dit ook niet te doen in het beleid. Desalniettemin zijn de ruimtelijke effecten van supermarkten verschillend. Dit betekent echter niet dat discounters aan andere voorwaarden moeten voldoen dan fullservice supermarkten. Beide supermarkten hebben duidelijke meerwaarde voor het functioneren van buurt- en wijkcentra en de leefbaarheid. We kiezen voor concentratie in centrumgebieden. Dat neemt niet weg dat wanneer er sprake is van onvoorziene omstandigheden maatwerk kan worden verleend voor supermarktinitiatieven buiten de aangewezen centra. Bijvoorbeeld in de volgende gevallen: <ul style="list-style-type: none"> Bij structuurversterking door samenvoegen meerdere locaties op één nieuwe locatie (concentratie). In het geval van forse afwijkende demografische ontwikkelingen op lokaal niveau. In het geval van onvoorziene trends en ontwikkelingen. In het belang van de leefbaarheid (toegang tot eerste levensbehoefte) op buurt of wijkniveau. Bij plantoetsing moet de balans tussen fijnmazigheid van de structuur (ten behoeve van leefbaarheid en consumentenverzorging) en de concentratiegedachte in ogenschouw worden genomen. Uiteindelijk weegt het belang voor de consument zwaarder dan het belang van concentratie.
		Aldi stelt dat de discussie over stedenbouwkundige of verkeerskundige inpasbaarheid ondergeschikt zou moeten zijn aan het streven dat de stadsdeel- en wijkcentra minimaal 2 supermarkten hebben. Dit geldt ook specifiek voor Helperplein en Selwerd.	De gemeente Groningen maakt altijd integrale afwegingen, waarbij we ook rekening houden met mobiliteit, leefomgeving en wonen. Dat kan betekenen dat er niet altijd ruimte is voor meerdere supermarkten.

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
		Aldi stelt dat bij De Held III als eerste gekeken zou moeten worden naar aanbieders binnen het verzorgingsgebied die al hebben aangegeven te willen uitbreiden en waarvan de plannen (door stedenbouwkundige of verkeers-technische redenen) zijn afgewezen.	Momenteel onderzoeken we de mogelijkheden voor detailhandel in De Held III. Hierbij wordt ook gekeken wat de mogelijkheden zijn om bestaande aanbieders binnen het verzorgingsgebied te verplaatsen.
		Aldi stelt dat de uitbreiding van solitaire supermarkten niet wordt toegestaan. Volgens Aldi kan hierop worden gestuurd als er een bestemmingsplan voor moet worden aangepast. Aldi vraagt of, als er geen ruimte is voor verplaatsing of centralisatie, de ondernemer op slot wordt gezet.	Op deze plekken willen we geen groei faciliteren. Verplaatsing van solitaire supermarkten naar wijk- of buurtcentra is wenselijk (indien ruimtelijk en verkeerskundig inpasbaar). De ondernemer wordt niet op slot gezet, omdat er bij gebrek aan andere opties mogelijkheden zijn voor maatwerk voor supermarktinitiatieven buiten de aangewezen centra, bijvoorbeeld in de volgende gevallen: <ul style="list-style-type: none"> • Bij structuurversterking door samenvoegen meerdere locaties op één nieuwe locatie (concentratie). • In het geval van forse afwijkende demografische ontwikkelingen op lokaal niveau. • In het geval van onvoorziene trends en ontwikkelingen. • In het belang van de leefbaarheid (toegang tot eerste levensbehoefte) op buurt of wijkniveau. Bij plantoetsing moet de balans tussen fijnmazigheid van de structuur (ten behoeve van leefbaarheid en consumentenverzorging) en de concentratiegedachte in ogenschouw worden genomen. Uiteindelijk weegt het belang voor de consument zwaarder dan het belang van concentratie.
		Aldi vraagt of het samenvoegen van meerdere locaties op één nieuwe plek ook kan door het concentreren van meerdere solitaire vestigingen op één nieuwe plek. En of dit ook kan door planologische, doch onbenutte, winkelruimte te saneren?	Ja, dit is mogelijk mits de detailhandelsmogelijkheid op achterblijvende locaties juridisch worden gesaneerd en er kan worden voldaan aan de Ladder voor duurzame verstedelijking,

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
		Aldi stelt dat initiatieven niet moeten doodlopen op opgeworpen beperkingen; het belang van de consument is belangrijker dan de concentratiegedachte.	Fijnmazigheid van het boodschappen-aanbod is een belangrijk uitgangspunt van het beleid. Ook concentratie is een belangrijk uitgangspunt in het kader van combinatiebezoek, het functioneren van speciaalzaken en gemak. Vanuit het perspectief van de consument is het daardoor zowel belangrijk dat aanbod dicht bij huis is (korte reisafstand). Als dat voldoende kwaliteit en keuzemogelijkheden aanwezig zijn op een centrale en goed bereikbare locatie (door concentratie). Dit beleid gaat uit van een goede balans tussen de doelen, wat in sommige gevallen vraagt om maatwerk.
		Aldi stelt voor om een ondernemersfonds op te tuigen om tegemoet te komen aan de mogelijke planschadeclaims wanneer planologische ruimte voor supermarkten na verplaatsing wordt wegbestemd.	Met deze Retailvisie ontstaat voorzienbaarheid om detailhandel buiten de beleidsmatig aangewezen centra op termijn juridisch te saneren. Door de passieve en actieve risico-aanvaarding wordt planschade voorkomen. In het uitvoeringsprogramma is een actie opgenomen voor een aanpak om te komen tot sanering van detailhandelsmeters buiten de structuur. Ook voor marktpartijen, zoals supermarkten ligt hier een rol, met name in het geval van verplaatsing. De gemeente Groningen zal het geld van ondernemers nooit inzetten om ongewenste bestemmingen te bekostigen. Hier is de gemeente Groningen zelf verantwoordelijk voor.

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
14	Lidl Nederland GmbH	<p>Lidl stelt dat er in de visie onvoldoende rekening wordt gehouden met het hoofduitgangspunt: "De ambitie is om het boodschappenaanbod zoals supermarkten en speciaalzaken, uit te breiden en te moderniseren waar de behoefte bestaat". Lidl stelt dat er een integrale aanpak nodig is om te komen tot deze modernisering, o.a. in Hoogkerk.</p> <p>Lidl vraagt aandacht voor het toekomstig functioneren van de supermarkt in Hoogkerk, in relatie tot de ontwikkeling van nieuwe voorzieningen op de Suikerzijde, en verzoekt nader op uitbreidingsmogelijkheden en -wensen in te gaan.</p> <p>Lidl stelt dat de infrastructuur en parkeer-situatie in Hoogkerk onvoldoende zijn, in tegenstelling tot wat er in de concept-visie wordt benoemd. Ook geeft Lidl aan dat er te weinig rekening is gehouden met het feit dat er geen fysieke en planologische ruimte is in het directe centrum van Hoogkerk.</p> <p>Lidl stelt dat de mogelijkheden van de bestaande supermarkten in Hoogkerk en hun benodigde ruimtebeslag voor de toekomst in samenhang met de Suikerzijde moeten worden beschouwd. Om te zorgen voor een goed functionerend winkelaanbod. Lidl vindt dat een relocatie bespreekbaar moet zijn als dit een mogelijke oplossing zou bieden.</p>	<p>In de komende jaren worden de Suikerzijde en De Held III ontwikkeld. Beide gebieden zullen een eigen voorzieningenaanbod krijgen. De ontwikkeling en mogelijkheden van het winkelcentrum in Hoogkerk zullen we in samenhang met deze ontwikkelingen bezien.</p>
		<p>Lidl vraagt zich af of verplaatsing van een zittende supermarkt van Vinkhuizen naar De Held III mogelijk is en wijst op het belang van duurzaam functioneren en samenwerking met ondernemers. Lidl stelt dat als er geen rekening wordt gehouden met het aanbod in Hoogkerk, er een negatief effect zal zijn op het functioneren van het dagelijks aanbod.</p> <p>Lidl stelt dat bij het benoemen van de kansen voor verplaatsing van een supermarkt naar de Held III ook de samenhang met Hoogkerk en Vinkhuizen moet worden benoemd.</p>	<p>De ontwikkeling van een buurtcentrum in De Held III past bij ons uitgangspunt voor het realiseren en behouden van een fijnmazig boodschappen- en voorzieningen-aanbod. Daarbij wordt rekening gehouden met de effecten op de bestaande centra.</p>

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
		<p>Volgens Lidl dient er bij het toevoegen van een supermarkt in de Suikerzijde rekening te worden gehouden met de effecten op de omliggende centra.</p>	<p>De ontwikkeling van een buurtcentrum in De Suikerzijde past bij ons uitgangspunt voor het realiseren en behouden van een fijnmazig boodschappen- en voorzieningenaanbod. Daarbij wordt rekening gehouden met de effecten op de bestaande centra. Een supermarktontwikkeling mag niet leiden tot onaanvaardbare effecten op de consumentenverzorging, de detailhandelsstructuur en de leefbaarheid. En de ontwikkeling dient getoetst te worden aan de Ladder voor duurzame verstedelijking.</p>
		<p>Lidl stelt dat er bij winkelcentrum Beijum in het kader van de wijkvernieuwing aandacht besteed zal moeten worden aan de uitbreiding van de vierkante meters winkelruimte en de positie hiervan bij of binnen het winkelcentrum. Volgens Lidl blijft in de visie onderbelicht dat de huidige opzet van het winkelcentrum niet optimaal is en de verkeerssituatie en inrichting van het openbaar gebied problemen opleveren.</p>	<p>Zoals in de visie beschreven zien wij voor Beijum een opgave om in het kader van de wijkvernieuwing het winkelcentrum te moderniseren.</p>
		<p>Lidl is van mening dat een verbetering van de parkeersituatie bij winkelcentrum Van Lenneplan noodzakelijk is om een goed perspectief te behouden. Tevens geeft Lidl aan dat de wens om haar supermarkt verder uit te breiden blijft bestaan.</p>	<p>In ons beleid zetten we in op fijnmazigheid van het boodschappenaanbod en stimuleren we het gebruik van de fiets ten opzichte van de auto. Het aantal parkeerplaatsen bij winkelcentrum Van Lenneplan is recent uitgebreid. In het winkelcentrum zien we alleen uitbreidingsruimte als de behoefte kan worden aangetoond en de effecten aanvaardbaar zijn.</p>
		<p>Lidl is van mening dat, om in het winkelcentrum Selwerd het huidige aanbod in de toekomst goed te laten functioneren, een modernisering gewenst is.</p>	<p>Zoals in de visie beschreven zien wij voor Selwerd een opgave om in het kader van de wijkvernieuwing het winkelcentrum te moderniseren.</p>

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
		Lidl stelt dat in de concept-visie onvoldoende onderbouwd is dat sommige solitaire supermarkten grote negatieve effecten hebben op het functioneren van bestaande supermarkten in de bestaande buurt-, wijk- en dorpscentra. Lidl wil graag weten hoe de gemeente de invulling van een verplaatsing van een solitaire supermarkt ziet.	Uit het koopstromenonderzoek Groningen 2019 is gebleken dat bepaalde solitaire supermarkten of bepaalde supermarktclusters aan doorgaande wegen (bijvoorbeeld de Rijksweg) veel bestedingen wegtrekken uit andere buurten en wijken. In sommige gebieden komt daardoor het economisch functioneren onder druk te staan (bijvoorbeeld in Ten Boer). Met de kans dat bestaande supermarkten in centra verdwijnen.
		Lidl stelt dat het verplaatsen van solitaire supermarkten enigszins haaks staat op het uitgangspunt om bestaande buurt-wijk- en dorpswinkelcentra te versterken, en vraagt om een nadere duiding hierop.	Het merendeel van de solitaire locaties vervult wel degelijk een rol voor de consumentenverzorging en zal momenteel ook positief van invloed zijn op de leefbaarheid. Het is niet zo dat gestreefd wordt naar verplaatsing van alle solitaire supermarkten. Verplaatsing naar wijk- of buurtcentra behoort wel tot de mogelijkheden. Bijvoorbeeld wanneer een bestaande solitaire supermarkt op de bestaande locatie niet kan uitbreiden. Daarmee wordt ook het bestaande centrum versterkt aangezien de bestaande winkels kunnen profiteren van combinatiebezoek.
		Lidl is van mening dat het onduidelijk is hoe het toevoegen van een tweede supermarkt in Meerstad wordt onderbouwd. En stelt dat dit alleen kan als er sprake is van een verplaatsing van een reeds aanwezige aanbieder in het verzorgingsgebied.	De verwachte bevolkingsgroei in Meerstad biedt voldoende draagvlak en uitbreidingsruimte. Een eerste supermarkt is in ontwikkeling en op termijn is er ruimte voor een tweede supermarkt (bij voorkeur complementair aan elkaar). Hierbij dient rekening te worden gehouden met fasering, gekoppeld aan de bevolkingsgroei. Verplaatsing van een andere (solitaire) aanbieder naar deze locatie wordt niet uitgesloten.
		Volgens Lidl staat het toevoegen van een mandjessupermarkt in Stadshavens haaks op het in de concept-visie genoemde uitgangspunt dat er geen nieuwe solitaire supermarkten zijn voorzien buiten de bestaande structuur. Een nieuwe supermarkt in Stadshavens zou volgens Lidl ten kosten kunnen gaan van de reeds aanwezige supermarkten in het verzorgingsgebied. Ook is in de concept-visie niet duidelijk om hoeveel vierkante meters het gaat.	Wij maken een afwegingskader voor mandjessupermarkten, inclusief de nog te bepalen metrage grens. In onze afwegingen zullen we ook de bestaande supermarkten meenemen.

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
15	De Hoge Dennen	De Hoge Dennen vindt het onbegrijpelijk dat het winkelcluster Rijksweg 129a in de concept-visie een negatief toekomstperspectief is gegeven ('verplaatsen/transformeren'). De locatie is recent verbouwd en de supermarkten functioneren goed. Ook zou dit in tegenspraak zijn met de conclusie van het detailhandelonderzoek uit 2020.	Uit het koopstromenonderzoek Groningen 2019 is gebleken dat bepaalde solitaire supermarkten of bepaalde supermarktclusters aan doorgaande wegen (bijvoorbeeld de Rijksweg) veel bestedingen wegtrekken uit andere buurten en wijken. In sommige gebieden komt daardoor het economisch functioneren onder druk te staan (bijvoorbeeld in Ten Boer), met de kans dat bestaande supermarkten in centra verdwijnen. De huidige feitelijke en juridische situatie wordt niet aangetast. Deze visie voorziet alleen in de wens om het aanbod te verplaatsen. Een verdere uitbreiding van Rijksweg 129a zal conform dit beleid niet worden gefaciliteerd.
		De Hoge Dennen begrijpt niet waarom de verkeersveiligheid en mobiliteit als belangrijk thema worden genoemd voor het supermarktcluster Rijksweg 129a; de bereikbaarheid zou juist goed zijn, ook voor fietsers.	Het winkelcluster ligt weliswaar goed bereikbaar met de auto, maar minder centraal vanuit de woonomgeving en het primaire verzorgingsgebied. De fiets en loopafstand is daardoor minder optimaal. Daarvoor is Lewenborg het aangewezen centrumgebied.
		De Hoge Dennen stelt dat het verplaatsen/transformeren van het winkelcluster Rijksweg 129a in strijd is met de ambitie om de fijnmazigheid van het boodschappenaanbod te behouden.	
		De Hoge Dennen verzoekt het perspectief voor het winkelcluster Rijksweg 129a te wijzigen naar ten minste 'voortzetten'.	De huidige feitelijke en juridische situatie wordt niet aangetast. Deze visie voorziet alleen in de wens om het aanbod te verplaatsen. Een verdere uitbreiding van Rijksweg 129a zal conform dit beleid niet worden gefaciliteerd.

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
16	F. van der Heide / H.J. van der Heide	De insprekers merken op verrast te zijn dat de locatie Rijksweg 129a in de concept-visie op 'Verplaatsen/ Transformeren' staat, o.a. omdat er sprake zou zijn van een belastende verkeersafwikkeling. Volgens de insprekers is er van enige verkeersoverlast geen sprake en is het winkelcentrum recent aangepakt.	Uit het koopstromenonderzoek Groningen 2019 is gebleken dat bepaalde solitaire supermarkten of bepaalde supermarktclusters aan doorgaande wegen (bijvoorbeeld de Rijksweg) veel bestedingen wegtrekken uit andere buurten en wijken. In sommige gebieden komt daardoor het economisch functioneren onder druk te staan (bijvoorbeeld in Ten Boer). Met de kans dat bestaande supermarkten in centra verdwijnen. De huidige feitelijke en juridische situatie wordt niet aangetast. Deze visie voorziet alleen in de wens om het aanbod te verplaatsen. Een verdere uitbreiding van Rijksweg 129a zal conform dit beleid niet worden gefaciliteerd.
		Insprekers zijn bereid en belangstellend om in de toekomst met de gemeente verder van gedachten te wisselen en vroegtijdig te participeren in de planvorming voor nieuwe winkelsteunpunten in de Eemskanaalzone tussen Driebond en Meerstad.	De gemeente Groningen staat open voor uw uitnodiging en gaat hierover graag met u in gesprek.
		Insprekers geven aan dat er eerder met de gemeente is gesproken over een onderzoek van Aldi om in de omgeving van de supermarkt Rijksweg 16 een supermarkt toe te voegen. Er is daarbij aangegeven dat de gemeente vindt dat met name de verkeersafwikkeling ter plekke zodanig lastig zal worden dat die komst van Aldi op de bedachte plek (de Schakel) vrijwel uitgesloten is. Afsproken is dat nog eens kritisch onderzocht zou moeten worden hoe de verkeersafwikkeling alsnog verbeterd zou kunnen worden.	Uw opmerkingen over de verkeersafwikkeling zijn gedeeld met het Gebiedsteam.
		Insprekers geven aan dat de gemeente eigenlijk een andere functie te zien voor de locatie Rijksweg 16. En wel een meer buurtverzorgende functie met meer ruimte voor loop- en fietsklanten.	De spanning op parkeren en de verkeersaantrekkende werking in relatie tot een prettige verblijfskwaliteit voor wandelaar en fietser is een aandachtspunt voor onze winkelcentra. De ontsluiting te voet en per fiets van centra moet zo zijn gemaakt dat mensen hier sneller voor kiezen dan de auto.

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
		Insprekers geven aan ideeën/denkrichtingen te hebben ontwikkeld over hoe om te gaan met de groeiende druk op de vestiging aan de Rijksweg 16 i.v.m. de woningbouw in het gebied Stadshavens. Zij willen dat graag delen met de gemeente en ontwikkelaars.	De gemeente Groningen staat open voor uw uitnodiging. De projectleiders Stadshaven zijn hierover geïnformeerd.
17	Alice Meins	De inspreker stelt dat er tijdens de online sessies over de visie weinig ondernemers aanwezig waren en vraagt of er onderzoek is gedaan naar de reden.	De beperkingen door het coronavirus in de afgelopen tijd maakte de afstemming met partijen uitdagender dan normaal. Daarvan zijn wij ons bewust. Toch hebben wij de ondernemers- en bedrijvenverenigingen op verschillende momenten in het proces betrokken bij de totstandkoming van de visie, zoals tijdens de brede bijeenkomsten in februari 2020 en november 2020 en via de enquête in het najaar van 2020. Deze partijen hebben ook nadrukkelijk de rol als 'vertegenwoordigers' gekregen om de informatie terug te koppelen met de achterban.
		De inspreker stelt dat de ondernemers ondersteuning nodig hebben van beleidsmakers en vastgoedeigenaren om de wijkwinkelcentra te kunnen moderniseren en vitaal te houden.	In het Uitvoeringsprogramma willen wij hierin voorzien door het opzetten van een werkgroep wijkwinkelcentra, waarin informatie en kennis gedeeld kan worden.
		De inspreker wijst op het belang van een goede band tussen de gemeente en ondernemers, om kennis te delen over ontwikkelingen en de winkelcentra in goede conditie te houden.	
		De inspreker ziet graag dat de visie een levend document is. Met regelmatige evaluaties per centrum om de behoeften te bespreken.	
18	Maripaan Groep	Maripaan vraagt of deze visie kan worden opgevat als thematisch programma binnen de nieuwe Omgevingsvisie, en of dat betekent dat de visie daarmee onderdeel is van The Next City.	<i>Ruimte voor Retail</i> is een thematisch programma binnen de nieuwe Omgevingsvisie.
		Bij 4.1.1: Maripaan stelt voor om 'dagje stad' te wijzigen in 'verblijf in de stad' (langer dan een kort verblijf)	Dank voor deze suggestie. Dit is in de definitieve visie aangepast.

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
		Bij 4.2.2: Maripaan stelt dat supermarkten in de binnenstad minder als een probleem zouden moeten worden gezien. Omdat ze de lopende/fietsende consument kunnen bedienen, leegstandsproblemen oplossen en bevoorrading altijd in overleg kan.	Een supermarkt wordt op zichzelf niet als probleem gezien. Het wordt pas een probleem als er 'te veel' supermarkten aanwezig zijn. Het gaat om de juiste balans. Om die reden gaat de gemeente Groningen het aantal supermarkten of de omvang niet maximeren in het bestemmingsplan, maar zal strenger getoetst worden op diverse criteria.
		Bij 4.4.1: Maripaan is verheugd dat het plein van De Beren als aandachtspunt wordt omschreven en ziet graag dat het ook tot uitvoering komt.	De aanpak van de openbare ruimte bij De Beren is ook opgenomen in het uitvoeringsprogramma.
		Maripaan stelt dat een tweede supermarkt in Meerstad niet realistisch is. Omdat de eerste supermarkt in Meerstad een moeilijke start zal hebben en het verzorgingsgebied te klein is.	In de visie is opgenomen dat rekening wordt gehouden met fasering, gekoppeld aan de bevolkingsgroei. Dit betekent dat een tweede supermarkt pas gerealiseerd wordt wanneer hier in de toekomst ook behoefte voor ontstaat. Ondanks de berekeningen die zijn uitgevoerd, kunnen toekomstige ontwikkelingen immers anders lopen. De visie biedt de mogelijkheid voor (op termijn) twee supermarkten maar dit zal t.z.t. moeten worden getoetst aan de Ladder voor duurzame verstedelijking.
		Maripaan vraagt waarom er staat dat er in de Suikerzijde ruimte is voor een (tijdelijke) supermarkt.	Het beleid is gericht op de ontwikkeling van een fijnmazig boodschappenaanbod. Het is niet ondenkbaar dat er in de ontwikkeling van de wijk eerst een tijdelijke supermarkt wordt gerealiseerd, alvorens er een definitieve plek wordt gevonden. Als dit aan de orde is dient op basis van onder andere de Ladder voor duurzame verstedelijking de behoefte en effecten in beeld gebracht te worden.
		Maripaan steunt het statement van 'gezamenlijke verantwoording voor het gebruik van openbare ruimte' en de nadrukkelijkheid dat de stakeholders moeten blijven samenwerken en in gesprek moeten zijn.	Hierover zijn we het met u eens. Voor uitvoering van visie en realisatie van de genoemde ambities is blijvende samenwerking tussen de gemeente, ondernemers en vastgoedeigenaren nodig.

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
19	Aprisco Retail Parks III	Aprisco stelt dat er, om een kwalitatieve versterking van het Sontplein te realiseren, naast de realisatie van een groter volume aan retailoppervlakte een bredere functiemix nodig is. Aprisco stelt dat het Sontplein potentie heeft als ontwikkelzone met een mix aan functies en slimmer ruimtegebruik in de dimensie tijd.	Momenteel vinden gesprekken plaats met Aprisco over Sontplein en omgeving. Er wordt een gebiedsvisie voor zowel Europaweg en Scandinavische havens opgesteld, waaruit moet blijken welke kansen er zijn voor het gebied. Meer winkelmeters is bespreekbaar conform de voorziene kwantitatieve behoefte tot 2030. Een verdere verbreding van de branchering ten gunste van een bredere functie wordt met dit beleid niet toegestaan, om de complementariteit met het Hoendiep/Peizerweg en de binnenstad te borgen.
		Alleen uitbreiding van winkelondersteunende horeca is daarbij volgens Aprisco niet voldoende. Aprisco stelt dat uitbreiding met horecazaken met een gevarieerder aanbod dan nu aanwezig op het Sontplein, noodzakelijk is. Een restaurant van een typologie die in de binnenstad nergens past, zoals een wereldrestaurant, zou er gezien het doelgerichte bezoekarakter goed passen.	Om de complementariteit met de binnenstad te borgen, is er bewust voor gekozen om geen nieuwe grootschalige restaurants toe te staan. Wel biedt de visie mogelijkheden om nieuwe winkelondersteunende horeca toe te voegen, dat meegroeit met het winkelaanbod.
		Aprisco onderschrijft de aanwijzing van het Sontplein als mogelijke hotellocatie en gaat graag in overleg met de gemeente op zoek naar een geschikt concept.	Het Sontplein is in de hotelkaart opgenomen als overige locatie die 'onder voorwaarden' geschikt is.
		Aprisco geeft aan de eerder ingezette lijn om geen limitatieve opsomming van toegestane branches te hanteren, maar branches of goederen uit te sluiten die de gemeente wil behouden voor de reguliere winkelcentra, te ondersteunen. Ook omarmt Aprisco een verlaging van het minimum metrage naar 500m ² , in elk geval voor bepaalde branches (zoals meubels).	Het beleid voor het Sontplein wordt niet gewijzigd. De toegestane branches zijn opgenomen in het bestemmingsplan voor het Sontplein.

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
20	Kennemerland Beheer	De ambitie om te komen tot eenduidigheid in de definities van Perifere en Grootschalige detailhandel wordt onderschreven. De maatvoering voor grootschalig van 1500m ² zou volgens Kennemerland Beheer nog iets naar beneden kunnen om te voorkomen dat partijen tussen wal en schip vallen (te groot voor de binnenstad/wijkcentra, maar onder de minimummaat voor PDV).	In de definitieve visie onderscheiden we perifere en grootschalige detailhandel. We houden vast aan de minimale maat voor grootschalige detailhandel van 1.500m ² . Ook voor woonwarenhuizen geldt op het Sontplein een minimale maat van 1.500m ² . Dit is conform het vigerende bestemmingsplan, maar wijkt af van de concept-visie.
		Het beleid (voor het Sontplein) is sinds 2011 niet vertaald in het bestemmingsplan en dat is volgens Kennemerland Beheer in strijd met de rechtszekerheid.	We zien geen aanleiding om het bestemmingsplan op korte termijn te wijzigen. Recent zijn we door de Raad van State en enkele zaken in het gelijk gesteld.
		Kennemerland Beheer vraagt de gemeente om zich te committeren aan het verbeteren van de verkeersontsluitingen op het Sontplein.	We gaan een projectopdracht opstellen om samen met de vastgoedeigenaren uitvoering te kunnen geven aan het opgestelde Masterplan Sontplein. Hierbij kijken we o.a. naar verbetering van de verkeersafwikkeling en parkeerproblematiek.
		Kennemerland Beheer vraagt aandacht voor het parkeerregime op het Sontplein, en adviseert 2 uur gratis met een blauwe kaart.	
		Kennemerland Beheer wil graag daghoreca met openbare toiletfunctie vestigen tussen Sontplein 2 en 3, en vraagt de gemeente om een uitspraak hierover.	Uitgangspunt van deze visie is dat de horeca beperkt kan meegroeien (ten opzichte van het huidige horeca-aanbod) met het winkelaanbod. Toevoeging van beperkte daghoreca als aanvulling op het winkelaanbod past bij het profiel van het Sontplein en gedachtegoed van deze visie. Wel dient het initiatief te worden getoetst aan de Ladder voor duurzame verstedelijking.

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
21	Bedrijvenvereniging West (WEST)	WEST stelt dat het verzorgingsgebied van bedrijven op het Sontplein (m.u.v. Ikea) zeker niet groter is dan dat van meerdere bedrijven aan de Woonboulevard Hoendiep/Peizerweg. WEST vindt het daarom ongewenst dat de afspraken over het vestigingskader voor perifere bedrijven worden aangepast. WEST vraagt zich af waarom nieuwe volumineuze en grootschalige detailhandel gericht op 'in-en-om-het-huis' niet aan de Woonboulevard zou kunnen/moeten worden gefaciliteerd.	In de definitieve visie willen we Hoendiep/Peizerweg en Sontplein beiden vanuit een eigen profiel versterken. Het Hoendiep/Peizerweg is dé woonboulevard en het Sontplein e.o. het Retailpark voor grootschalig aanbod. Dit betekent dat kleinschalige woonwinkels een plek krijgen bij het Hoendiep/Peizerweg. Op het Sontplein blijven mogelijkheden voor grootschalige woonwarenhuizen vanaf 1.500 m ² .
		WEST verwacht dat er op de vaststelling van de visie een structurele aanpak volgt met een periodieke voortgangsrapportage aan de Koepel Economische Agenda en wijst op het belang van bestuurskracht, middelen en een concrete uitvoeringsagenda.	We leggen de wijze van samenwerking tussen gemeente en bedrijvenverenigingen niet vast in de uitvoeringsagenda. Wel zijn we het met de inspreker eens dat het goed is zo gestructureerd en integraal mogelijk met elkaar af te stemmen.
		WEST stelt dat een structureel overleg in een op te richten werkgroep wijkwinkelcentra met een budget voor kleine noden/aanpassingen zeer gewenst en noodzakelijk is.	In het uitvoeringsprogramma hebben we benoemd dat we willen bevorderen dat ondernemers in de wijkwinkelcentra, bedrijvenverenigingen en gemeente beter op de hoogte zijn van elkaars plannen. Zodat kansen en mogelijke zorgen/problemen vroeg worden gesignaleerd en we hier actief op kunnen inspelen. Hierbij denken we aan het oprichten van een werkgroep.
		WEST vraagt aandacht voor de rol van de gemeente in (het overleg over) het verbeteren en doorontwikkelen van de wijkcentra.	
		WEST stelt dat de wijkcentra aan kracht zouden winnen wanneer er met de supermarkten een evenwicht wordt gevonden in het vers aanbod en andere functies zoals een wijkhuiskamer, buurtcafé en informatiecentrum.	Eén van de uitgangspunten van het beleid is het creëren van krachtige wijkwinkelcentra met divers aanbod en ruimte voor ontmoeting.

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
		WEST stelt dat de renovatie van bestaande centra vraagt om een geïntegreerde aanpak waarbij ook mogelijkheden ontstaan voor woningbouw. WEST vraagt waarom wel huisvesting op Zernike Campus wordt onderzocht en niet bijvoorbeeld op het Hoendiep. En waarom is er wel tijdelijke studenthuisvesting aan de Peizerweg en niet op Martini Trade Park of andere wijkcentra?	Op Zernike heeft de ontwikkeling van huisvesting een duidelijke link met het onderwijs op het terrein. De tijdelijke studenthuisvesting aan de Peizerweg is een tijdelijke noodmaatregel.
		WEST stelt dat ondernemers zouden zijn geholpen met meer transparantie over beschikbare data over bijvoorbeeld koopstromenonderzoek. Ze stelt voor om de vastgoedontwikkeling in de retailmarkt toe te voegen aan de bestaande vastgoedmonitor.	In het uitvoeringsprogramma is monitoring en evaluatie een belangrijk actiepoint. De wijze waarop vormgegeven wordt aan monitoring wordt als onderdeel van de uitvoering nader onderzocht.
		WEST stelt voor een strategisch overleg te voeren met de grote vastgoedeigenaren.	We vinden het belangrijk om meer grip te krijgen op de vastgoedmarkt. Vanuit de corona-herstelagenda gaan we een bedrijfsmakelaar aanstellen. Zodat we meer kunnen sturen op de komst van nieuwe spelers of verplaatsings-/concentratievraagstukken in de winkelcentra: de juiste functie op de juiste plek. We zijn voornemens een retailloods/bedrijfsmakelaar aan te stellen als linking pin tussen de gemeente (en gemeentelijke procedures), ondernemers en vastgoedeigenaren.
		WEST ziet graag het belang van de wijkcentra en de binnenstad voor het ommeland van Groningen benadrukt (verzorgende functie voor de provincie en Noord-Drenthe, toeristische functie voor Noord-Nederland). De aanhaking bij provinciale opgaves op dit terrein mist in de visie. WEST stelt dat dit van belang kan zijn om middelen te verkrijgen bij provincies en Rijk.	In de definitieve visie hebben we een passage toegevoegd over leisure (vrijtijdseconomie). Gemeente Groningen kent geen aparte beleidsnota voor vrijetijdseconomie of leisure. Het maakt onderdeel uit van meerdere programma's waaronder leefkwaliteit, economische zaken en ruimtelijke economie.

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
22	Meubelboulevard Hoendiep / Peizerweg	Volgens Meubelboulevard Hoendiep/Peizerweg is er in de concept-visie sprake van een onevenwichtige benadering van het winkelgebied Hoendiep/Peizerweg in relatie tot het Sontplein e.o. Meubelboulevard Hoendiep/Peizerweg stelt dat de opvatting dat winkelgebied Hoendiep/Peizerweg een beperkt regionale functie heeft, niet terecht is. En dat het daarom onjuist is om uitbreiding van het aanbod in kwantitatieve zin af te wijzen. Meubelboulevard Hoendiep/Peizerweg vraagt om de positionering van het winkelgebied in 'Ruimte voor Retail' in overeenstemming te brengen met zoals beschreven in de 'Strategie Werklocaties'. Zodat er geen belemmeringen worden opgelegd aan kwalitatieve en kwantitatieve vernieuwingen. Meubelboulevard Hoendiep/Peizerweg stelt dat er voor woninginrichtingszaken – detailhandel met als thema 'in en om het huis' – in de toekomst alleen een plek zou moeten zijn op Hoendiep/Peizerweg. Meubelboulevard Hoendiep/Peizerweg stelt dat het Sontplein e.o. als GDV-locatie dient te worden bestemd. En er vastgehouden moet worden aan de in het bestemmingsplan opgenomen bestemming woonwinkels en de minimale omvang van de detailhandel-locaties aldaar. Om te voorkomen dat er een diffuse situatie zou ontstaan die ten koste gaat van het profiel van de te onderscheiden winkelconcentraties.	In de definitieve visie willen we Hoendiep/Peizerweg en Sontplein beiden vanuit een eigen profiel versterken. Het Hoendiep/Peizerweg is dé woonboulevard en het Sontplein e.o. het Retailpark voor grootschalig aanbod. Dit betekent dat kleinschalige woonwinkels een plek krijgen bij het Hoendiep/Peizerweg. Op het Sontplein blijven mogelijkheden voor grootschalige woonwinkels vanaf 1.500 m ² . Voor de woonbranche kiezen we voor verdere concentratie op Hoendiep/Peizerweg. Voor de perifere clusters hanteren we de volgende algemene uitgangspunten: <ul style="list-style-type: none"> Om de toekomstige (kwantitatieve) behoefte te kunnen faciliteren moet fysiek ruimte zijn voor nieuwe winkelvestigingen. Mogelijke uitbreidingslocaties dienen zowel ruimtelijk als functioneel aan te sluiten op de bestaande gebieden. Er moet geïnvesteerd worden in een aantrekkelijke openbare ruimte, betere ontsluiting tussen de deelgebieden en een beter verblijfsklimaat. Ook het vastgoed dient actueel en modern te blijven, zowel in maatvoering als uitstraling. Op het Hoendiep zetten we in op concentratie van winkels aan de noordzijde van de centrale weg. Momenteel zijn er zowel op het Sontplein als het Hoendiep diverse winkelondersteunende horecazaken aanwezig die goed aansluiten op de functie van het winkelgebied. Uitgangspunt van deze visie is dat de horeca beperkt kan meegroeiën (ten opzichte van het huidige horeca-aanbod) met het winkelaanbod.
		Om de positie van Groningen als boven-regionaal koopcentrum te bestendigen stelt Meubelboulevard Hoendiep/Peizerweg voor om de winkelgebieden voor doelgericht kopen te clusteren op een nieuwe locatie. Om dit financieel haalbaar te maken zouden de gebieden Sontplein e.o. en de Woonboulevard moeten worden getransformeerd tot woongebieden.	We zien momenteel geen aanleiding om in te zetten op verplaatsing van de perifere clusters.

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
23	Bedrijvenvereniging Zuidoost	Bedrijvenvereniging Zuidoost noemt een paar aandacht-/zorgpunten voor het Sontplein, namelijk de inrichting van de openbare ruimte, de ontsluiting en inrichting Bauhaus en de klachten over zwerfvuil. Bedrijvenvereniging Zuidoost denkt graag mee over verdere uitbreidingsmogelijkheden op het Sontplein.	Uw zorgpunten zijn overgebracht aan de hierbij betrokken collega's van de gemeente Groningen.
		Bedrijvenvereniging Zuidoost stelt dat er afstemming nodig is met de verschillende werkgroepen over de verkeersstromen in het gebied, ook in relatie tot de ontwikkeling van de Stadshavens.	De gemeente Groningen staat open voor uw uitnodiging deze denkrichtingen met ons te delen. De projectleiders Stadshaven zijn hierover geïnformeerd.
		Bedrijvenvereniging Zuidoost vraagt zich af of één kleine supermarkt voldoende is in de Stadshavens.	Nieuwe initiatieven die moeten worden beschouwd als een 'nieuwe stedelijke ontwikkeling' moeten per definitie worden getoetst aan de Ladder voor duurzame verstedelijking. Dit betekent dat de behoefte van het initiatief moet worden aangetoond. En dat de ruimtelijk-functionele effecten op de consumentenverzorging, de voorzieningenstructuur, de leegstand en in het verlengde daarvan het woon-, leef- en ondernemersklimaat aanvaardbaar moeten zijn.
		Bedrijvenvereniging Zuidoost stelt voor om ook Driebond mee te nemen in de visie (aanwezigheid auto- en caravanverkoop en bouwmarkten).	Driebond is een bedrijventerrein en valt buiten de scope van deze visie. In de Strategie Werklocaties (2021) staat hierover het volgende: Het gebied functioneert goed als bedrijventerrein en er is nu nog geen reden om van het huidige profiel af te wijken. De ontwikkeling van de autobranche (elektrificeren, minder verkooppunten en garagebedrijven) kan daar in de toekomst aanleiding toe geven.
		Bedrijvenvereniging Zuidoost vraagt zich af of horecavoorzieningen in het gebied kunnen worden gestimuleerd.	Om de complementariteit met de binnenstad te borgen, is er bewust voor gekozen om geen nieuwe grootschalige restaurants toe te staan aan het Sontplein. Wel biedt de visie mogelijkheden om nieuwe winkelondersteunende horeca toe te voegen, dat meegroeit met het winkelaanbod.

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
24	KHN (Koninklijke Horeca Nederland, afdeling Groningen)	KHN constateert dat de afstemming en timing over het nieuwe horecabeleid te wensen overliet. Terwijl er in de afgelopen jaren in het kader van Geïntegreerd Horeca Beleid veel gezamenlijk werd opgetrokken tussen gemeente en KHN.	We hebben ervoor gekozen om bij het opstellen van deze visie, door middel van brede bijeenkomsten en themabijeenkomsten, met alle stakeholders tegelijk in gesprek te gaan. Helaas moesten we deze in digitale vorm organiseren.
		KHN verzoekt om de afstemmingsoptie en integraliteit alsnog tot uiting te laten komen in deze visie door de te duiden op de noodzakelijke flexibiliteit ervan en een beoogde afstemming in de uitvoering van de visie.	KHN blijft voor ons een belangrijke partner voor het horecabeleid en de uitvoering daarvan. De verdere uitwerking en monitoring van het uitvoeringsprogramma zien we als een gezamenlijke opgave.
		KHN constateert dat de visie vooral gaat over ruimtelijke ordening/vestigingsbeleid, terwijl het vigerende horecabeleid veel meer aspecten omvat.	We zijn het met u eens dat beleid voor horeca veelomvattend is. Een deel van het beleid voor de horeca wordt op andere plekken geregeld. Zo zijn er de <i>Beleidsregels horecaterrassen</i> waarin de regels voor terrassen staan beschreven.
		KHN adviseert ook om meer tijd te nemen voor een integrale, essentiële discussie met de sector over bijvoorbeeld aspecten als daghoreca, lange termijn post-corona impact, bezorgeconomie, evenementen- en festiviteitenbeleid, vrij vestigingsbeleid, terrasbeleid etc..	We vinden het vanzelfsprekend om met u in gesprek te blijven over relevante thema's en ontwikkelingen. Een aantal hebben we ook expliciet opgenomen in het uitvoeringsprogramma, zoals daghoreca.
		KHN stelt dat de horecamarkt baat heeft bij zo min mogelijk regulering. En dat het feit dat de gemeente eerder is afgestapt van de verregaande categorisering en vastgelegde lokalisering de economische ontwikkeling en diversiteit van de sector ten goede is gekomen. De gemeente zou als marktmeester de kaders moeten stellen maar daarbinnen zoveel mogelijk vrij laten.	Het realiseren van een evenwichtig en kwalitatief horeca-aanbod zien we als een gezamenlijke opgave. We gaan graag met u in gesprek hoe we hier invulling aan kunnen geven.

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
		KHN vindt het onverstandig en onwenselijk dat in de visie een zowel klassieke als verwarrende categorisering wordt gehanteerd. KHN wijst op het gebruik van de aparte begrippen hotel en daghoreca, terwijl deze onderdeel zijn van het verzamelbegrip horeca. In de praktijk bestaat het klassieke onderscheid tussen hotels, restaurants, cafés en clubs niet meer.	Ook wij vinden eenduidigheid van begrippen in de visie belangrijk. In de definitieve visie hebben we het gebruik van begrippen gecontroleerd en waar nodig aangepast. Ook is een begrippenlijst toegevoegd. Wijziging visie: In Bijlage 1 van de visie is een begrippenlijst opgenomen.
		KHN stelt dat het onverstandig is om de categorie daghoreca in stand te houden. KHN plaatst vraagtekens bij de mate waarin daghoreca ondersteunend is aan de detailhandel. Het gegeven dat de toevoeging van daghoreca op sommige plekken heeft geleid tot verlevendiging van het straatbeeld, is volgens KHN toe te schrijven aan het loslaten van de strikte locatie-eisen voor horeca in plaats van de specifieke voorwaarden voor daghoreca. KHN stelt dat de leegstand moet worden aangepakt door keuzes te maken, en dat het blijvende beleid om winkelruimte ongelimiteerd te laten opvullen met (dag)horeca leidt tot een overaanbod aan horeca. KHN adviseert om nieuwe intreders weliswaar niet uit te sluiten maar om deze (rekening houdend met een wenselijke balans tussen vraag en aanbod) met gefundeerd beleid toe te staan in een level playing field.	We hebben gezien dat de toevoeging van (dag)horeca heeft geleid tot een verlevendiging van de binnenstad. Echter we constateren ook dat de daghorecazaken niet altijd voldoen aan de uitgangspunten die zijn gesteld aan daghoreca en niet altijd kwaliteit toevoegen aan een gebied. We willen daarom dat het onderscheid tussen reguliere horeca en daghoreca wordt vergroot, door strenger te gaan handhaven op de regels. En voor nieuwe daghorecazaken het schenken van alcohol in zijn geheel uit te sluiten. Om beter te kunnen sturen op de kwaliteit van nieuwe horeca, willen we – samen met KHN – een toetsingskader opstellen.
		KHN stelt dat de visie is geschreven vanuit het klassieke beeld dat 'winkels en markten' in hoofdzaak de trek naar en levendigheid van een stad bepalen, met horeca als bijzaak. Volgens KHN is dit achterhaald en bepalen 'ontmoeten en beleving' de levendigheid van de stad, met een belangrijke rol voor de horeca.	We zijn het met u eens dat (goede) horeca net zo belangrijk is voor een stad als het winkelaanbod. De centra ontwikkelen zich van kernwinkelgebied naar kernverblijfsgebied. Daarom hebben we de functiemix nadrukkelijk opgenomen in de visie.

Nr.	Indiener	Inspraakreactie (samengevat)	Gemeentelijke reactie + eventuele wijziging visie
		KHN acht de aangegeven ruimte voor nachthoreca als te beperkend en onvolledig naar de huidige stand van zaken.	In de concept-visie ontbrak de zuidzijde van de Grote Markt als gebied waar nachthoreca geconcentreerd is. Daarbuiten is het niet uitgesloten. Mits de bestemming van het perceel deze categorie van horeca toestaat, het kwaliteit toevoegt en er nadrukkelijk rekening wordt gehouden met de effecten op omwonenden.
		KHN adviseert met nadruk om de belangrijkheid van terrassen als ontmoetingsplek en verlevendiging van een stads(deel) te onderkennen en daar toekomstige ruimte en flexibiliteit voor te bieden in de visie, evenals voor horeca op en aan het water.	Ook wij zien door de groei van de horeca een toenemende vraag naar terrasruimte. Tegelijkertijd zien we een toenemende druk op de openbare ruimte. We willen samen met KHN toewerken naar een toetsingskader voor de toevoeging van nieuwe horeca en terrassen.
		KHN stelt dat de binnenstedenproblematiek (toenemende leegstand van winkelruimtes door de verschuiving naar online) een gezamenlijk probleem is van gemeenten, banken, vastgoed, retail, horeca en cultuur. De problematiek overschrijdt gemeentegrenzen en vraagt (meer) regie van provincie en Rijk.	Deze landelijke ontwikkelingen hebben onze aandacht. Zo werken we samen met onze partners in de G6 en het ministerie van EZK aan de <i>Verkenning vitale binnensteden</i> . Op basis waarvan we verwachten concrete afspraken te kunnen maken met het Rijk over aanpak en financiering.
		KHN is in principe geen voorstander van 'blurring' met alcohol. Als dat door de politiek toch makkelijker zou worden gemaakt, zouden voor alle partijen dezelfde regels moeten gelden.	Het mogelijk maken van deze vormen van 'blurring' komt voort uit landelijk beleid. We gaan graag met u in gesprek hoe we hier gezamenlijk in zouden kunnen optrekken richting het Rijk
		KHN ondersteunt de doelen in de visie om te komen tot kwaliteit, het verrijken van aanbod en doelgerichte marktwerking, maar mist het toetsingskader voor deze doelen. KHN biedt aan om een rol te spelen bij de totstandkoming en de uitvoering daarvan.	We zijn voornemens om – samen met KHN – een toetsingskader op te stellen voor nieuwe horeca. Hierover gaan we met u in gesprek.

[gemeente.groningen.nl](https://gemeente.groningen.nl/ruimte-voor-retail)
[/ruimte-voor-retail](https://gemeente.groningen.nl/ruimte-voor-retail)